Յ. ՏԱՐԻ Թիւ 1555 2 Temmuz 1936 — ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ — ՈՒՐԲԱԹ 3 ՅՈՒԼԻՍ 1936

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա	700 ղռ.	1400 ղռ.
Արտասահման	110 ֆր.	200 ֆր.
Ամերիկա	9 տոլար	15 տոլ.

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 — ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ — Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Ղալաթիա, Թիւնէլի քով Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Եւրոպայի մէջ պատերազմի նոր վտանգ գոյութիւն ունի, կ'ըսէ Պլում

ԷՏԷՆ ԵՒ ԼԻԹՎԻՆՈՖ ԱԼ ՎԵՐ ԱՌԻՆ ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԸ ՓՐԿԵԼՈՒ ԿԱՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ազգ. Ընկերութեան Ընդհ. ժողովը նախընթաց օր երկու նիստ գումարեց։ Առաջին նիստին, որ գումարուած է ժամը 10.30ին, նախագահ Վան Զէլանտ պարսաւած և դատապարտած է խուլացի լրագրողին կատարած դէպքը և աւելցուցած որ այսուհետեւ պիտի յարգուի օրը։

Նախագահը յետոյ խօսք տուած է Փօլոմպիոյ պատուիրակին որ պահանջած է.- Ազգաժողովին տիեզերականացում մը, Ազգաժողովի Ուխտին բարեփոխումը, խաղաղութեան պահպանումը և պատերազմին օրէնքէ դուրս հանումը։

ՊԼՈՒՄ ԿԸ ԽՕՍԻ

Յետոյ խօսք առած է Պլում և ըսած է ի մէջ այլոց.— Ֆրանս. ազգ. ժողովուրդին համաձայն, խաղաղութիւնը պէտք չէ որ իրաւունքը ենթարկէ։ Պէտք չէ ընդունիլ համակերպութեամբ կատարուած իրողութիւնը։ Խաղաղութիւնը պէտք է հիմնուի հաւասարութեան և միութեան բարոյականի վրայ։ Տասնըութը տարուան մէջ առաջին անգամ ըլլալով, իբր իրական կարելիութիւն մը նկատուած է եւրոպական պատերազմ մը, Ֆրանսա կ'ուզէ վճռապէս փակել պատերազմի ճամբան։ Պատերազմի առաջքը առնելու լաւագոյն միջոցը ոչ թէ Ազգաժողովին վերաքննութիւնն է, այլ այդ Ուխտին գործադրութիւնը այնպէս մը որ տեղի չի տայ տարաձայնութեան։ Ֆրանսա չի կրնար ընդունիլ որ Ազգաժողովի դերը կը վերածուի ակադեմական խորհրդարանի մը։ Ասոր համար ան պատրաստ է ընդունելու ամէն միջոց որ աւելցնէ Ուխտին ազդեցութիւնը։

Խաղաղութիւնը փրկելու համար հարկ է ընդունիլ պատերազմի հաւանականութիւնը։ Բայց որքան ատեն որ ազգերը զինուած են և զինուած, հաւաքական ապահովութիւնը կը հարկադրէ իւրաքանչիւր պետութեան պատրաստ ըլլալ դիմադրելու։ Ասոր համար պէտք է փոխադարձ օգնութեան դաշնագրեր։ Ահա թէ ինչու հաւաքական իրական ապահովութիւնը կը պարտադրէ զինաթափութեան մը անհրաժեշտութիւնը։

Պլում յետոյ զինել տուաւ որ մամուլը խօսեցաւ Ֆրանսայի տկարութեան մասին, Ֆրանսայի ընկերային չարժումներու հետեւանքով և ներքին վերագինման վազորդայնին։

Սակայն Ֆրանսայի կողմէ զին. գործադրութեան մը կը սպառնէր. այս զին. գրաւումը իրաւագիտօրէն յարձակում մը նշանակելով, չէր դպչած ֆրանս. հողամասերու։ Եթէ ֆրանս. սահմանները յարձակում կրէին Ֆրանսայի կողմէ զին. գործադրութեան մը պիտի սպառնէր։

Զարգացութիւն են ֆրանս. արիւնոտ յեղափոխութեան մը մասին պնդումները։ Մեծ յեղափոխութիւն մը եղած է բայց առանց բռնութեան գործածելու, Ֆրանսա անբաժանելի խաղաղութիւն մը կ'ուզէ։ Առանց Եւրոպան խաղաղութեան Եւրոպան չէ։

Այժմ կողմ վերագինումն կայ։ Կ'ըսուի թէ նոր պատերազմ մը կրնայ պատահիլ, 1914էն առաջուայ Եւրոպան վերստին կազմուած է։ Ահա այս է վտանգը որու առաջքը կ'ուզենք առնել միջազգային կազմակերպութեամբ։

Ազգաժողովը ձախողութեան մը մատնուած է, բայց ասոր պատճառը Ուխտը չէ, այլ անոր անորոշ ձեւով գործադրութիւնը։ Ահա թէ ինչու պէտք է զօրացնել Ուխտը։ Միջազգային օրինաց հանդէպ մեր հաւատարմութիւնը գործքով պիտի ապացուցանենք և ոչինչ պիտի խնայենք խաղաղութեան վերահաստատման համար այն պետութեանց միջեւ, որոնց միջեւ կնճիռներ կան։

Պլում վերջացուց ճառը գոհունակութիւն յայտնելով իտալ. յուշագրին մասին, զոր գտաւ ընդունակ խաղաղութեան ծառայելու և յոյս յայտնեց որ անգլ. հարցման Գերմանիոյ կողմէ տրուելիք պատասխանը կրնայ մեկնակէտ մը եւրոպական խաղաղութեան դաշինքին։ Պլումի ճառը ժողովը լսած է հանդիսաւոր լռութեան մը մէջ և բուռն ծափահարութիւններով ողջունած զայն։ Փիտեալ կը տրուի որ Պրիանի մահէն ի վեր Ժընէւի մէջ այսպիսի գաղափարապաշտ ճառ մը չէր արտասանուած։

ԷՏԷՆԻ ՃԱՌԸ

Էտէն, խօսելով ընդհ. ժողովին մէջ կէսօրէ յետոյ, ըսաւ.— Պատիժներու շարունակութիւնը ոչ մէկ օգուտ կրնար ձեռք բերել։ Երկարաձգուելու պարագային, պատիժները իրենց նպատակը ձեռք չպիտի բերէին։ Կարելի չէ ճանչնալ Եթովպիոյ կցումը։ Պատիժներու ջնջումէն յետոյ, հաւաքական միաւոր չըջանին համար պատիժներու մասին յանձնարարութեանց հաւասարիմ պիտի մնայ Անգլիա։

Անդրադառնալով Պլումի ճառին, ըսաւ որ Անգլիա ալ որոշած է Ազգաժողովին ալ իր հեղինակութիւնը և ամէն ազգ ի հարկին պարտաւոր միջոցներով ձեռք բերել հաւաքական ապահովութիւնը։

ԼԻԹՎԻՆՈՖԻ ՃԱՌԸ

Յետոյ խօսք առնելով Լիթվինոֆ, ըսաւ ի մէջ այլոց.— Տնտեսական պատիժները պէտք է պարտադիր ըլլան Ազգաժողովի բոլոր անդամներուն համար, առաջ բերուելով խուժլ Ազգերու Ընկերութիւն մը։ Զին. պատիժներն ալ պէտք է պարտաւորիչ ըլլան։ Եթէ այսպիսի խուժլ մը դեռ կարելի չըլլայ իրագործել, շրջանային ուխտեր պէտք է

Շար.ը կարդալ Գ.րդ էջ

ԿԱՐԳԸ ՊԱՏԻԺՆԵՐԸ ՋՆՋԵԼՈՒ ԵԿԱՒ

Բազմաթիւ պետութիւններ

ԱՆՕԳՈՒՏ ԿԸ ԳՏՆԵՆ ՊԱՏԻԺՆԵՐԸ

ԺԸՆԵՒ, 2.— Այս առաւօտուայ Ընդհ. ժողովի նիստին, յանուն Աւստրալիոյ Մ. Պրուչ, յանուն Ուրուկուայի Մ. Կուանի, յանուն Տանըմարքայի Մ. Մունկ և յանուն Զուիցերիոյ Մ. Մոթթա յայտարարեցին որ պէտք է վերնան պատիժները, որովհետեւ անոնք այլեւս ոչ մէկ բանի կը ծառայէին և չնշուեցին որ իրենց կառավարութիւնները պատրաստ են ամէն ջանք ի գործ դնել Ազգաժողովի Ուխտը աւելի ազդեցիկ դարձնելու համար

Նիստը բացուեցաւ ժամը 10.15ին և վերջացաւ կէսօրին։ Նոր նիստ մը պիտի գումարուի ժամը 15.30ին։

ՊԼՈՒՄ ԳՈՀ Է

ԺԸՆԵՒ, 2.— Ընդունելով լրագրողները Պլում կատարեց հետեւեալ յայտարարութիւնները.

— Այն տպաւորութիւնը ունիմ որ Ազգաժողովը որոշած է դաս մը հանել իր վերջին նախատումէն, զօրացնել իր հեղինակութիւնը, որ պահ մը ցնցուած էր և գործնականօրէն չարժելու միջոցներ գտնել։ Երբ այստեղ եկայ, կը վախնայի որ Ազգաժողովի գործերուն հանդէպ անտարբերութիւն մը բազմաթիւ պետութիւններ յուսալքէր։

Պլում երէկ երեկոյ տեսակցեցաւ Թիթիւլէսքուի հետ։

Հապէշիստանի անգլ. դեսպանին

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 2 — Ատիս Ապապայի անգլ. դեսպան Պարթըն երէկ Բամպաթ հասաւ։ Լրագրողներուն հերքեց այն զրոյցները թէ պիտի ջնջուի Եթովպիոյ անգլ. դեսպանատունը: Ըսաւ որ դեսպանատան ապագ քարտուղար Բօպէրթ պիտի վարէ դեսպանատան գործերը, իր բացակայութեան ընթացքին։ Եթովպիոյ կցումին մասին ըսաւ.

— Ոչ ոք կրնայ պատասխան մը տալ այս մասին։ Եթովպիոյ ապագան հարց մըն է որ միայն Եւրոպայի մէջ կրնայ կարգադրուիլ։ Երկրին մէկ մասը միայն գրաւուած է Իտալացիներուն կողմէ։

Այժմէական խնդիր մը չէ

ՀԱՊՍՊՈՒՐԿՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏՈՒՄԸ

ԺԸՆԵՒ 1.— Ժընեւ գալու մասին Շուշնիկի կատարած մերժումը, երէկ որոշ ջղագրգռութիւն պատճառեց։ Արդէն իսկ կ'ըսուէր որ Հապսպուրկներու վերահաստատումը տեղի պիտի ունենայ այս շաբթու։ Իրականին մէջ, Ժընեւ հասած լրացուցիչ տեղեկութիւնները կը պարզեն որ վերահաստատումը այժմէական խնդիր մը չէ։ Եթէ տեղի ունենայ իսկ, վերահաստատումը Սեպտեմբերէ առաջ կարելի չէ սպասել։

Վիեննայի լաւատեղեակ շրջանակները կը կարծեն որ Շուշնիկ յօժարակամ կը բաղձայ տեսակցութիւն մը ունենալ Տէլպօսի հետ, բայց այս տեսակցութիւնը տեղի պիտի ունենայ ընդհ. ժողովի Սեպտեմբերի կանոնաւոր նստաշրջանին։

Նոր խռովութիւններ Պաղեստինի մէջ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ 1.— Երէկ գիշեր ռումբ մը արձակուեցաւ Հայֆայի ոստիկանատան առջեւ, բայց չի պայթեցաւ։ Անգլ. ոստիկաններու վաշտ մը ինկաւ արաբներու կողմէ բացուած խորխորատ մը: Անգլիացիներու կողմէ վիրաւորներ չկան, մինչ արաբները կարեւոր կորուստներ ունին։

Քաղ. կարեւոր այցելութիւն մը

ՊԵՐԼԻՆ, 2.— Անգլիոյ նախկին նախարարներէն Լորտ Հալիֆաքսի Պերլին այցելութիւնը հաստատուած է։ Լորտը որ Պերլինի մէջ չփուռններ պիտի կատարէ Անգլիոյ հարցումներուն մասին, պիտի ընդունուի նաեւ Հիթլէրի կողմէ։

Քաղաք. շրջանակները անհամբերութեամբ կը սպասեն այս այցելութեան և գոհունակութիւն կը յայտնեն որ այս գործը յանձնուած է Լորտ Հալիֆաքսի որ խիստ մօտէն իրազեկ է բովանդակ աշխարհի իրադարձութեանց:

Ամերիկա չի ճանչնար

ԻՏԱԼ. ԿԱՅՍՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՆԻՒ ԵՕՐՔ, 1.— Նախագահ Ռուզվելթ, Լոնկի հրաժարման հետեւանքով Հռոմի դեսպան նշանակեց Ուիլեըմ Ֆիլիփսը։ Դեսպանին Իտալիոյ Թագաւորին յանձնելիք հաւատարմագրին մէջ հայեց կայսրը տիտղոսը չպիտի յիշատակուի։

Հանեայի երկրագործներուն գործադուլը

ԱԹԷՆՔ, 1.— Կրէտէի ընդհ. կուսակալութեան կողմէ հելլէն ներքին նախարարութեան հաղորդուած է որ Հանեայի երկրագործները գործադուլ յայտարարած են։ Բանթօղները կը բողոքեն քաղաքապետութեան կողմէ բերքէն առնուած տուրքին դէմ և կ'ըսեն որ չպիտի վճարեն այս տուրքը։

Հանեայի մէջ զին. միջոցներ ձեռք առնուած են։ Կը վախցուի որ վաճառորդներն ալ գործադուլ ընեն։

Գերմանները Հրեաները

զինուոր չեն առներ

ՊԵՐԼԻՆ, 2.— Պաշտօնաթերթը կը հաղորդէ որ Հրեաները զին. գործօն ծառայութիւն չպիտի կատարեն Գերմանիոյ մէջ։ Միայն կէս-Հրեաները զինուորական ծառայութիւն պիտի կատարեն մասնաւոր պայմաններու ներքեւ։

ՆՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ ՄԸ

Լօքարնոյի ստորագիրները Պրիւքսէլի մէջ պիտի գումարուին

ԻՏԱԼԻՈՅ ՀՐԱՒԷՐ ԻՂՂՈՒԵՑԱՒ

ԺԸՆԵՒ 1.— Ժընեւի մէջ ներկայ գտնուող ֆրանսացի, անգլիացի և պելճիքացի նախարարները գումարուեցան երէկ և քննեցին Լօքարնոյի ստորագիր պետութեանց գումարման հարցը։

Իտալիա յանկապէս հրաւիրուած ըլլալով, խորհրդաժողովը պիտի միացնէ ուխտին չորս հաւատարիմ պետութիւնները: Գերմանիա յետոյ պիտի հրաւիրուի։

Գումարումը տեղի ունենայ Պրիւքսէլի մէջ Յուլիսի առաջին կիսուն:

ՓԱՐԻԶ 2.—«Էօվր» կը տեղեկանայ Ժընեւէ որ Լօքարնոյական պետութիւնները երէկ գիշեր որոշեցին առաջիկայ օրերուն հրաւէր մը ուղղել Իտալիոյ, մասնակցելու համար առաջիկայ խորհրդաժողովին, Յուլիս ամսոյ 20ին պիտի գումարուի Պրիւքսէլի մէջ։

«Էօվր» կը գրէ որ, Վան Զէլանտ խիստ ճարպիկ կերպով չարժեցաւ ընդ մէջ Ֆրանսայի որ կը բաղձայ Իտալիոյ ներկայութիւնը Պրիւքսէլի մէջ, և Անգլիոյ, որ կը բաղձայ Գերմանիոյ մասնակցութիւնը։

Տանցիկի փուտ խնդիրը

ԺԸՆԵՒ. 2.— Ազգաժողովի Խորհուրդը ժամը 18.30ին գաղտնի նիստ մը պիտի գումարէ քննելու համար թէ Տանցիկի խնդիրը պէտք է որ այժմու նստաշրջանին օրակարգին վրայ անցնի։

Տանցիկի Ազգաժողովի բարձր քոմիսէր Մ. Լէսթըր տեսակցեցաւ Էտէնի հետ Խորհուրդին առջեւ պիտի պարզէ ազատ նաւահանգստի կացութիւնը վերջին դէպքերէն ի վեր

Պալտուին Լոնտոն դարձաւ

ԼՈՆՏՈՆ, 2.— Մ. Պալտուին այս առաւօտ Լոնտոն դարձաւ ներկայ գտնուելու համար Խորհրդարանի գումարման։ Այս նիստին վարչապետը պիտի պատասխանէ ընկերվար Թոմ Ճոնսընի որ պիտի հարցաքննէ զայն Գերմանիոյ օդային ուժերու յաւելումներու մասին Լորտ Լոնտոնտէրրիի յայտնութիւններուն մասին։

Մ. Պալտուին, իր պատասխանին մէջ պիտի պաշտպանէ կառավարութեան քաղաքականութիւնը և պիտի խօսի արտաքին ու ներքին քաղաք. կացութեան մասին։

Ամերիկա օդային մեծ խարիսխ մը տուաջ կը բերէ Ալասքայի մէջ

ՆԻՒ ԵՕՐՔ 2.—«Նիւ Եօրք Թայմզ» կը հաղորդէ որ Ֆէրպիլքի մօտ (Ալասքա) օդանաւ ային միացուն մեծ խարիսխ մը առաջ պիտի բերուի։ Ուրիշ եօթը երկրորդական խարիսխներու շինութիւնը յղացած է: Անոնցմէ իւրաքանչիւրին մօտ պիտի կրնան ապաստանիլ 1000 օդանաւեր։

Ֆրանսա չարտօներ իտալ. զօրքերու Ճիպութիէ անցքը

ՄԵՍԻՆԱ 2.—250 բանուորներ երէկ արեւելեան Ափրիկէ մեկնեցան։

ԺԸՆԵՒ 2.— Ֆրանս. պատուիրակութեան շրջանակներու մէջ կը յայտարարեն որ Ճիպութի—Ատիս Ապապա երկաթուղագծին ի խնամութիւնը ֆրանս. կառավարութեան հրահանգով, մինչ մերժած են և կը մերժեն տակաւին արտօնելու իտալ. զօրքերուն և ռազմանիւթերուն Ճիպութիէ անցքը։

Այս կերպով չարժելով, Ֆրանսա չի ճանչնար Իտալիոյ քաղաքական իրաւունքները Եթովպիոյ վրայ։

Ֆրանսա իբրեւ անդամ Ազգաժողովին, արդարեւ չի կրնար արտօնել Իտալիոյ կողմէ ամէն ձեռնարկ Եթովպիոյ անկախութեան և անձեռնմխելիութեան դէմ։

Ֆրանսացի դերասաններ գործադուլ կատարեցին

ՓԱՐԻԶ, 1.— Երէկ գիշերուայ ներկայացումէն յետոյ Օփէրա քոմիքի թատրոնին դերասաններու և պաշտօնեաներու մեծ մասը թոշակի յաւելում ձեռք բերելու համար գործադուլ կատարած և թատրոնը գրաւած են։

Բուռն երկրաշարժ մը

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ՃԱՓՈՆԻ ՄԷՋ

ՊԵՐԼԻՆ, 2.— Համպուրկի դիտարանը երէկ արձանագրած է խիստ եօրաւոր ցնցում մը, որու կեդրոնը կը գտնուի Ճափոնի հիւսիսային կողմը։

Սովետները թափ տուին օդանաւի շինութեան

ԼՈՆՏՈՆ 2 — «Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի Մոսկուայի թղթակիցը կ'ըսէ որ Սովետներու օդանաւի արտադրութիւնը տարւոյն սկիզբի արտադրութեան բաղդատմամբ հարիւրին 72 աւելցած է։

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՀԱՐՑԵՐ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՕՐԷՆՔԸ

ՓԱԹՐՕՆԻ ԵՒ ԱՇԽԱՏԱՒՈՐԻ ՓՈԽ-ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Թուրք հանրապետական կառավարութիւնը վերջերս նոր օրէնք մը քուէարկեց. թիւ 3008 «Աշխատանքի Օրէնքը», որ կոչուած է մեծ յեղաշրջում մը առաջ բերելու երկրին ընկերային կեանքին մէջ։

Սպասելով որ 148 յօդուածներէ բաղկացած այդ օրէնքը, որ մանրամասնօրէն քննած ու վերլուծած է աշխատութեան պայմաններն ու անոր գործադրութեան կերպերը - իր նախատեսնուած պայմանաժամերուն մէջ սկսի կիրարկուիլ, ներկայ տողերուն մէջ ջանանք ամփոփ կերպով քննելու թէ մինչեւ ցարդ ի՞նչ էին մեր երկրին մէջ տիրող աշխատանքի պայմանները, թէ ընկերային ի՛նչ դիրք կը գրաւէին փաթրօնն ու աշխատաւորը. եւ թէ մանաւա՛նդ ի՞նչ բնոյթ կը կրէին այս վերջիններուն իրարու հանդէպ ունեցած փոխ յարաբերութիւնները։

Ինչպէս ընդհանրապէս ամէն երկրի մէջ, նոյնպէս եւ այստեղ դասակարգային երկու որոշ հատուած կայ. «Աշխատցնող»ը եւ «աշխատաւոր»ը։ Առաջինը՝ կը յենու իր դրամագլխին եւ ձեռներէց ոգիին, իսկ երկրորդը՝ իր բազուկին, կամ միտքին եւ կամ գրչին։ Բոլոր այս ամէնը միանալով եւ զիրար լրացնելով կը կազմեն «Գործը», որ առանցքն է բովանդակ մարդկային ընկերութեան։

Ամէն անհատ կ'աշխատի համաձայն իր մտային կամ ֆիզիքական ընդունակութիւններուն։ Այս աշխատութիւնը կը հայթայթէ իրեն կա՛մ պետութիւնը, կամ դրամատիրական ձեռնարկութիւնները եւ կամ իրեն նախընտրած ազատ ասպարէզը. ուր որոշ աստիճան անկախ դիրք մը կը վայելէ ան։

Միգի ամէնէն աւելի հետաքրքրողը այն պարագան է երբ անհատը՝ իր ապրուստը կարենալ ապահովելու համար՝ կը պարտաւորուի իր ծառայութիւնները ի սպաս դնել ուրիշի մը — փաթրօնի մը — որմէ կախում ունի գրեթէ իր ապագան, իր կեանքը։ Փաթրօնը՝ կաթնած իր ուժին՝ դրամին եւ գործին տէրը ըլլալու հանգամանքին, որուն շնորհիւ կը կառավարէ ձեռնարկ մը, ինքզինքը կը նկատէ տեսակ մը ամէնազօր էակ որ իրաւունք ունի՝ իր գործին յաջողութեանը համար՝ միջոցներու մէջ խտիր չի դնել եւ ուզածին պէս շարժիլ։ Իր տրամադրութեան ներքեւ գտնուած աշխատաւորները իրեն համար լոկ ստրուկներ են որոնք, ի խնդիր չոր ապրուստի մը, պարտաւոր են իր կամքին հպատակելու, ապա թէ ոչ դուռը բա՛ց է, կարելի՛ է մեկնիլ. կան շատ ուրիշներ որոնք կարող են բացական փոխարինել։ Աշխատաւո՞րը. . արհամարհուած էակ մը զոր պէտք է գործածել այնքան ատեն որ անհրաժեշտ է. իսկ անկէ անդին, որպէս անպէտ, անօգուտ տարր մը կարելի է մէկ կողմ շպրտել։ Խեղճ աշխատաւորը իր պատառ մը հացը չի կորսնցնելու երկիւղէն պաշարուած, պարտաւոր է գերիի մը նման գլուխը խոնարհեցնել, միշտ զրկումներու ենթարկուելով։ Իսկ փաթրօ՞նը...։

Արդարանկ ազուէգ մըն է ան որ խիստ լաւ ուսումնասիրած է իր աշխատաւորին հոգեբանութիւնը. գիտէ թէ ի՛նչ դիրքի մը մէջ կը գտնուի աշխատաւորը. եւ ի՛նչ հոգերով ծանրաբեռնուած է ան. հետեւաբար իր ափին մէջ կը գտնուի եւ կարելի է լայնօրէն շահագործել զայն։ Միթէ ինքը զօրաւո՞ր չէ՞. ուրեմն իրաւունք ունի ուզածին պէս շարժելու։ Իր շրթներուն վրայ արհամարհական եւ հեգնական ժպիտ մը կ'ուրուագծուի երբ կը զիտէ իր աշխատաւորը որուն յարգալից բարեւն իսկ առնելու չի զիջանիր։ Աշխատաւորը յաճախ չէ նկատուած որպէս գործի մը յաջողութեան կարեւոր մէկ ազդակը, որուն առողջապահական, հանգիստի, դադարի, ծերութեան, կամ վտանգի, արկածի, հիւանդութեան պարագաները կուրօրէն անտեսուած են։ Ահա այս պատճառաւ է որ այլեւայլ երկիրներու մէջ կազմուած են աշխատաւորական զօրաւոր սէնտիքաներ որոնք իրենց իրաւունքներուն պաշտպանութեանը համար չեն վարանիր ի հարկին, իրենց տիրական ձայնը լսելի ընել տալ։

Մեր երկիրը, դժբաղդաբար, մինչեւ հիմա զուրկ մնացած էր այդպիսի կազմակերպութենէ մը որուն պէտքը այնքան զգալի կը դառնար հետզհետէ։

Վերջին տարիներս, մեր երկրին մէջ տնտեսական եւ ճարտարարուեստական կեանքի ծաւալման հետեւանքով, մինչ մէկ կողմէն ըսկսան շատնալ ձեռնարկները ուր որոշ հաւաքականութիւններ խմբական ուժ մը կը ներկայացնէին, հանրապետական կառավարութիւնը — որուն գլխաւոր ծրագիրներէն մին է ջլատականացնել ամէն ինչ — հարկ տեսաւ վերջապէս մանրազննին քննութեան մը ենթարկել աշխատութեան բոլոր պայմանները։ Հոն գտաւ խոշոր թերիներ, աչքառու անհաւասարութիւններ, աղաղակող անարդարութիւններ որոնք կրնային թերեւս յառաջիկային ընկերային կարգ ու սարքին համար վտանգ մը կազմել։ Պետութեան աչքին «անհատ»ը, ըլլա՛յ ան դրամատէր կամ գործաւոր, փաթրօն կամ գրագիր, վերջապէս բոլոր ամէն անոնք որոնք միտքով թէ գրչով, մարմնով թէ բազուկով կ'աշխատին — թանկագին էակ մըն է որուն ուժին եւ վաստակութեան այնքան պէտք ունի ինքը։

Չէնքի եւ աշխատութեան բանակները, հաւասարապէս, երկիր մը կանգուն պահող զօրաւոր սիւներն են։ Ուստի հարկ տեսաւ մշակել ծրագիր մը, օրէնք մը, որ տարիներու ընթացքին զանազան մասնագիտական յանձնաժողովներու բովէն անցնելէ յետոյ, վերջապէս Յունիսի սկիզբը իր վերջնական ձեւն ու մարմինը ստացաւ ու վաւերացուեցաւ, տարի մը ետքը անոր զանազան մանրամասնութիւններուն գործադրութեանը բանալու համար։

Նոյն օրէնքին մէջ «աշխատցնող»ի եւ «աշխատաւոր»ի դիրքերը որոշ կերպով ճշդուած ու կ. տարբերիք դերերը սահմանուած են։ Եր՝ կուտենք ունին իրենց փոխադարձ պարտականութիւնները, յանձնառութիւնները, ինչպէս նաեւ իրաւունքները, որոնք նպատակ ունին ապահովելու երկու կողմերուն ալ, որպէս աշխատութեան արդար պըտուղ, բարօրութիւն եւ հանդստաւէտութիւն։ Հոն մասնաւորապէս նկատի առնուած են առողջապահական, վտանգի դէմ արկածներու պայմանները որոնք մինչեւ հիմա զանց առնուած էին գրեթէ։

Այլեւս փաթրօնը չպիտի կարենայ բանակալի ընթացք մը ունենալ հանդէպ իր աշխատաւորին. պիտի սորվի ճանչնալ անոր իրաւունքները, յարգել զայն, գնահատել անոր ջանքերը, նկատելով զայն որպէս իր գործին յաջողութեանը համար կարեւոր տարր մը։ Իսկ աշխատաւորն ալ միանգամայն պէտք է գիտակից ըլլայ իր պարտականութիւններուն եւ իրաւունքներուն, եւ օրէնքին գծած սահմաններուն մէջ գիտնայ պաշտպանել զանոնք։

Այս օրէնքով պետութիւնը՝ փաթրօնին եւ աշխատաւորին միջեւ կը ներկայանայ որպէս հակակշռող եւ երկու ուժերու մէջ ներդաշնակութիւնը անխախտ պահելու կարող գերագոյն մարմին մը, որ վէճերու պարագային պիտի ստանձնէ նաեւ իրաւարարի պաշտօնը։ Այս կերպով «գործադուլ» եւ «լօքաութ» գոյութեան իրաւունք ունենալէ կը դադրին, վասն զի իւրաքանչիւր կողմի դերը որոշապէս ճշդուած է, իբր հզօր պաշտպան ունենալով օրէնքին ուժգին թափը։

Որպէս հանրապետական աշխատաւոր քաղաքացի, վստահօրէն կը սպասենք որ սոյն օրէնքին գործադրութիւնը կարենայ գոհացնել բոլորս ալ, պահպանելով այսպէս նաեւ մեր իրաւունքներու պաշտպանութիւնը։

Ա. ԵԱՆՔՈՒ

ԷՎԳԱՓԻ ՄՕՏ ԴԻՄՈՒՄ

ԿԱԹՈԼԻԿ Վ.ՐԶ. ԺՈՂՈՎԻ ԱՆՈՒՆՈՎ

Ինչպէս գրած էինք, Իրաւական Ա. ատեանը իր վերջին նիստին որոշած էր վերջ տալ Ս. Յակոբի հիւանդանոցի ատենապետ Տօքթ. Ուպէյտի պաշտօնին եւ հիւանդանոցի մատակարարութիւնը յանձնել Էվգաֆի վարչութեան, մինչեւ օրինաւոր հայ կաթոլիկ մարմնի մը ընտրութիւնը։

Նախորդ օր Տօքթ. Ուպէյտ հիւանդանոցի կալուածներու վարձակալներուն տեղեկացուցած է թէ, Էվգաֆի կողմէ ներկայացուցիչ եւ միաժամանակ հիւանդանոցին բըժշկապետ կարգ ուած է։ Ասոր վրայ, երէկ, յանուն հայ կաթոլիկ Վարչաժողովին գրաւոր դիմում մը կատարուեցաւ։ Տրուած գրութեան մէջ կ'ըսուի թէ հիւանդանոցը արդէն ունի իր մատակարար մարմինը, որ այս վերջնոյն պէտք է փոխանցուի հաստատութեան մատակարարութիւնը։

Ո՞Վ Է ԻՎՕՆ ՏԷԼՊՕ

Ֆրանսական այժմու դահլիճին մէջ արտաքին գործերու նախարար Պ. Իվօն Տէլպօ ծնած է Տորտոնեը գաւառին Թօնաք գիւղաքաղաքին մէջ, 1885 Մայիս 7ին, որով ճիշդ յիսուն եւ մէկ տարեկան է։

Իր ծնունդով իսկ, կը գրէ Ժան Թավրնէն, Ֆրանսայի արտաքին գործերու արդի նախարարը Փըրանսացի ամէն վարի տիպար մըն է. ուսուցիչի զաւակ եւ ուսուցիչի թոռ, որ երկրորդական ուսումը առնելէ ետք Փէրլնեէքի եւ Փարիզի մէջ (Հանրի Դ. լիսէ) մտած է Բարձրագոյն Ուսուցչանոց, ուրկէ շրջանաւարտ կ'ըլլայ գրականութեան յաւակ վկայականով։

Բայց Իվօն Տէլպօ փոխանակ ընդգրկելու ուսուցչական ասպարէզը, կը մանէ լրագրութեան մէջ, որ զինք պիտի առաջնորդէր քաղաքական կեանքի։

Իրականին մէջ ան բնարած էր գաղափարական լրագրութիւնը, այնպէս որ իր առաջին խմբագրական գործը եղաւ «Րատիքալ» թերթին մէջ, այն ալ իբր խմբագրապետ։

«Րատիքալ» թերթը օրկանն էր արմատական — ընկերվարական կուսակցութեան, այս օրկանին յաջորդեցին յետոյ «Էօվրը», «Լա Րէփիւպլիք» եւ «Էրա Նուվէլ» թերթերը։

Իվօն Տէլպօ քսանհինգ տարի առաջ պարբերաբար կը հրատարակէր ընկերվարական օրկանին մէջ խմբագրականներ, ուր կը գոյանային իր կշռադատութեան ճաշակը ինչպէս նաեւ իր գաղափարական թափանցողականութիւնը։

Երբ ընդհ. պատերազմը սկսաւ Իվօն Տէլպօ մեկնեցաւ ճակատ, ինչպէս ուրիշներ եւ մտաւ հետեւակազօրքերու մէջ, ուր ստացաւ յիսնապետի պաշտօն, բայց շատ չանցած վիրաւորուեցաւ եւ բազուկէն ստանալով երեք գնդակ եւ սպառնմրբերէն ճակատէն ետ զըրկուեցաւ։

Թէեւ ինք կրնար չահագործել իր վիրաւորուիլը եւ քաջութեան փորձը պատերազմէն իր յարաբերութիւններուն շնորհիւ, բայց ան հազիւ ապաքինած խնդրանք բրաւ մեկնելու համար կրկին ճակատ. բայց այս անգամ մտաւ օդանաւորդութեան մէջ եւ արհեստը այնքան լաւ սորվեցաւ որ, կրցաւ հետապնդել ծովու վրայէն թշնամին ընդծովեանները որոնցմէ մին յաջողեցաւ ընկղմել, բայց մերժեց այդ սխրանքին իրեն ըլլալիք վարձատրութիւնը։

Իվօն Տէլպօ թէեւ եղած է լաւ զինուոր մը, բայց եւ այնպէս չատեած է պատերազմին բոլոր սարսափները եւ պատերազմը, զոր ան մինչ առած է, կը նկատէ իբր յանցագործը ազգերուն։

Պատերազմէն յ'ետոյ Մորիս Սառօ, որ գնահատած էր «Րատիքալ»ի խմբագրապետին կարողութիւնը, զինք կը հրաւիրէ «Տէփէշ տը Թուլուզ»ի փարիզեան ճիւղին խմբագրապետութեան, երբ արդէն Իվօն Տէլպօ հիմնած էր իր «Էրա Նուվէլ»ը, որուն գլուխը մնաց մինչեւ 1922։

Բայց անիկա հրապարակագրութենէ կ'անցնէր արդէն քաղաքական ասպարէզ. Երկար տարիներէ ի վեր անդամ ըլլալով Արմատական կուսակցութեան, 1920ին կ'ըլլայ քարտուղարը վարիչ մարմնին, իսկ 1922ին փոխ նախագահներէն մին։ «Քարթէլ տը Կօշ»ի յաղթանակով վերջացող 1924ի ընտրութիւններուն մէջ մեծ դեր մը կը խաղայ ան եւ ինքն ալ որ թեկնածու մըն էր, կ'ընտրուի երեսփոխան Տորտոնեէն։

Փօլ Փէնլըվէի դահլիճին մէջ կ'ունենայ փոխ նախարարի պաշտօն, քանի մը ամիս ետք կրթական նախարարը կ'ըլլայ Պ. տը Մոնզիի տեղ եւ ցոյց կուտայ վարչական կարողութիւն։

Իբր փոխ նախագահ երեսփոխ. ժողովին, որոշապէս կը հակառակի Լավալի դահլիճին դէմ, որուն անկումէն ետք հանրապետութեան նախագահը իրեն կ'առաջարկէ վարչապետութիւնը, զոր թէեւ կը մերժէ, բայց կ'ընդունի Պ. Ալպէր Սարոյի դահլիճին մէջ զատական նախարարութիւնը, ինչ որ արգելք չըլլար ժողովրդական ճակատի ի նպաստ պայքարի մէջ մտնելու, որուն յաղթանակէն ետք այժմ ան կը գրաւէ արտաքին գործերու նախարարութեան աթոռը, որ կը կարծուի թէ իր ասպարէզին պսակումը ըլլայ։

Ա. Պ.

ՄԱՀ՝ ԳՆԴԱՊԵՏ ՇԱՀՈՒՄԵԱՆԻ

Վերջերս Մոսկուայի մէջ մեռած է, երկարատեւ հիւանդութենէ յետոյ, Կարմիր բանակի յայտնի հրամանատարներէն Գնդ. Սուրէն Շահումեան, որդին ծանօթ համայնավար պետ Ստեփան Շահումեանի։

Ամբողջ Խ. Միութեան մէջ խոր ցաւ պատճառած է այս արժէքաւոր հրամանատարին մահը, որուն մահագրը անձնապէս ստորագրած են ծանօթ ղեկավարներ, որոնց կարգին Մարաջախտ Վորոշիլով, Պարենաւորումի գործավար Միկոյեան, Ծանր ճարտարարուեստի գործավար Օրժօնիկիձէ, Հայաստանի համայնավար կուսակցութեան վարիչ Ա. Խանճեան, Անդրկովկասի վարիչ Փերիա, Ատրպէյճանի վարիչ Մուսաբեկով եւն.։

Մահագրը ի մէջ այլոց կ'ըսէ. «Հիւանդութիւնը խլեց կուսակցութենէն անոր ամէնէն հաւատարիմ որդիներէն մէկը, իսկ Կարմիր բանակէն՝ անոր քաջարի մէկ հրամանատարը։

Հանգուցեալը կարեւոր պաշտօններ վարած է Կարմիր բանակին մէջ։ Ան նախապէս եղած էր պետը Բելառուսիոյ շրջանի մեքենայացուած զօրամասերուն, իսկ վերջին տարիներուն նոյն պաշտօնը կը վարէր Լենինկրատի մէջ։

Փորձավարները ուսամբարձ տարած են դագաղը։ Յուղարկաւորութեան մասնակցած է նաեւ Սթալին։

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ԼԻՍԷԻ

ԱՅՍ ՏԱՐՈՒԱՆ ՀՈՒՆՁՔԸ

Մխիթարեան լիսէի այս տարուան հունձքը կը կազմեն 11 շըր... ջանաւարտներ, որոնք են՝ Վ... Հագոփ Ասլանեան, Արթիւր Պ... կեանեան, Պարոյր Կիրակոսեան, Պարոյր Իսկիւլիւճեան, Սուրէն Մ... կարեան Նուպար Ալեքսանեան, Վահան Եէմէնիճեան, Շահէն Շահէն, Յակոբ Քէօֆճեան։

Իսկ երկրորդական (Ցրդ դասարան) յաջողութեամբ... բոլորած են հետեւեալները. ... Ֆըրանճէճեան, Հայկ ... ճեան, Յակոբ Փարակէօզեան, ... ան Ասլանեան, Մարտիկ Նոր... եան, Վահրամ Խօքիւղեան, Պարտասարեան, Ոսկեան ... ճեան, Նշան Մէնէնտեան, Լուսարար, Արայ Կարմիրեան, ... տիկ Ցակորեան, Արայ Մկրտ... եան, Պօղոս Սանոսեան, Արշ... Այունեան, Վարուժան Ասլանեան, Յակոբ Իսկէնտէրեան, Յակոբ ... յաճեան, Միրայր Նշանեան, ... բուժան Շահէն, Սիմոն Պաթի... եան, Նուպար Պէրպէրեան, ... գէն Մատուրեան, Շաւարշ ... եանց, Ապրօ Օտապաշեան, ... Էքմէքճեան, Վէնսան Ինճի... Մկրտիչ Թերզեան։

Խ. ՌՈՒՍԻՈՅ ՆՈՐ ԶԻՆԱՆՇ...

ՀԱՅԵՐԷՆ ԱԼ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆ...

Խորհրդային Միութեան սահմանադրութեան 143րդ ... ուածը հետեւ'ալը կը արտամ... «Խորհրդային Ընկերվար... Հանրապետութիւններու Միութ... պետական զինանշանը բաղկ... մուրճէ եւ մանգաղէ, երկրա... վրայ, պատկերացուած արեւ... ճառագայթներու մէջ եւ շրջանակ... հասկերով։ Զինանշանին վրայ... դաշնակից հանրապետութիւններ... լեզուներով գրուած է. «Պրոլէ... ներ բոլոր երկիրներու, միացէ՛...» Զինանշանին վրայի մասին մէջ... հնգածայր աստղ մը։

ՀԱՅՎ. ՆՈՐ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻ...

ՊԻՏԻ ԿԱԶՄԷՆ

Այս խորագրով, «Ճակատ»... կը գրէ իր երէկուան թիւին... Պէյրութէն կ'իմացնեն ... վերջերս Դաշնակներու եւ Հնչ... րու միջեւ տեղի ունեցած ... դէպքերուն հետեւանքով, ... ռաբիկանութիւնը 16 հոգի ... կալած է։

Հայ ժողովուրդին մէջ ... թիւն ունեցող այս երկու... անհետացնելու եւ արիւն... թեանց առաջքը առնելու ... հայ չէզոք երեւելիները ... կազմել նոր կուսակցութի...

ՓՐՕՖ. ՃԷԼԱԼԻ

ՎԵՐՋԻՆ "ԵԼՈՅԹ"ԻՆ ՇՈՒՐ...

Մեզ կը հաւաստեն թէ, ... Ճէլալի վերջին «ելոյթ»ը ... առանց օրինական դոյգի ... Էվգաֆի ներկայացնելը իր ... բուկա՞ր, միա՛կ քայլն է ... թաղականութեանը շրջանի... անկախաբար առած է, ... գունելու ու եւ է թելադրանք ... դիմելու ու եւ է խորհուրդի։

ՄԱԿԱՆՈՒՆԻ արձանագրութեան համար տրուած պայմանաժամը երէկ երեկոյ վերջացաւ։ Բոլոր անոնք որ արձանագրել չեն տուած իրենց մականունը, օրինական տուգանքի պիտի ենթարկուին եւ գաւազանները պիտի նշանակեն այդպիսիներու մականունը։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ — ԹԻՒ 62 —

ՌԵՅԱՏ ՆՈՒՐԻ

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԱՐԵՒԸ

Թարգմ. Գ. ՀՐԱՆՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

— 4 —

— Յիշեցի, յիշեցի, բաւէ, ես քիչ մը ֆրանսերէն գիտէի, այնպէս չէ՞։ Ձեր աղջիկը բաւէ ինծ թէ դուք ալ Սէն-Սիռ ուսանած էք... երկար խօսեցաւ ձեր մասին, սարսափելի «սալօն»ի մարդ մըն էք եղեր դուք, հիանալիօրէն կը պարէք եղեր, այս գիշեր հիւրերս եղէք. վաղը առտու կ'երթէք։ Զէ՞ք գիտեր թէ այս գիշեր անուանս տօնախմբութիւնն է, թէեւ պաշտօնական զգեստ չէք կրեր, բայց կարեւորութիւն չունի, չոգենաւ է այստեղ, պաշտօնականութիւն չի փնտռուիր։ Եթէ կ'ուզէք երեկոյթի զգեստ ալ կրնանք գըտնել ձեզ համար...։

Նեղուիլ սկսայ. Ժիւլիէթէն կանչեցի. «Աղջիկս, զիս այս մարդուն ձեռքէն ազատէ, ըսի, հարկ է որ հիմա մեկնինք...։»

Ժիւլիէթ դժուարաւ կրցաւ համոզել նաւապետը եւ պատրաստուելու համար խցիկը գնաց։

Տասը վայրկեան յետոյ Ժիւլիէթ մեր քով կը վերադառնար սեւ չարշաֆ մը հագած եւ ձեռքը պզտիկ պայուսակով մը։

— Առաջին անգամն էր որ չարշաֆ կը հագնիմ, քոյր Շիւքրան .. լրագրի մէջ տեսած նկարի մը վրայ չինել տուի...։ Չեմ գիտեր ձերիններուն նմանեցա՞ւ. սակէ վերջ հարկ պիտի ըլլայ միշտ չարշաֆո՞վ պտտիլ։

— Անշուշտ, Ժիւլիէթ։

— Գէ՛շ, շատ գէշ, բայց ինչ ընենք, կը վարժուինք։

Նաւակ իջեցուած էին Ժիւլիէթի կարասին որ միակ խոշոր պայուսակ մըն էր։ Սակայն անիկա չուզեց բաժնուիլ չոգենաւէն առանց որ հրաժեշտ առնէ ծերունի նաւապետէն եւ քանի մը ճամբու ընկերներէն։ Կրկին վարի սրահը իջաւ։ Մենք, Շիւքրանին հետ սանդուխին գլուխը կ'սպասէինք։ Ժիւլիէթ, կարծես տարիներէ ի վեր ծանօթները ըլլային, այր թէ կին, շատ մը անձերու հետ կը խօսակցէր։ Այս հրաժեշտը թերեւս 10-15 վայրկեան տեւեց։ Վերջապէս Ժիւլիէթն ծերունի նաւապետին հետ խօսակցելով սանդուխէն վեր ելլել սկսած էր։ Բայց հազիւ թէ սանդուխին կէսը հասած էին, նաւապետը ետ դարձաւ ու վար իջնել սկսաւ ֆրանսերէն «վայրկեան մը, վայրկեան մը» գոչելով։

Երբ մեր մօտ եկաւ Ժիւլիէթ, բացատրութիւն տուաւ ըսելով.

— Վայրկեան մը եւս պիտի սպասենք. նաւապետը իբր յիշատակ ձօնագրութեամբ գիրք մը տալ կ'ուզէ ինծի, որուն մէջ հաւնած քանի մը կտորներս կան...։

— Այնպէս կ'երեւի որ շատ հաճելի ճամբորդութիւն մը ըրած էք. Ժիւլիէթ հանըմ, ըսի։

— Այո՛, շատ զուարճալի, շարունակ դաշնակ նուագեցի։

Մինչեւ որ նաւապետը եկաւ ուրիշ խօսք չփոխանակեցինք։

Սանդուխին գլուխը, մութին մէջ երկայնահասակ Գերմանացի մը կը կենար։ Անիկա ալ պահ մը վար գրաւ Ժիւլիէթէն եւ թեթեւ մը անոր հակելով ցած ձայնով բաներ մը ըսաւ։ Ես եւ Շիւքրան անկէ առաջ նաւակ իջած էինք։ Ժիւլիէթ երկայնահասակ մարդուն ձեռքը սեղմելով, մեզի հետեւեցաւ։ Նաւակին մէջ իմ եւ Շիւքրանի միջեւ նստած տեղն կը խնդար։ Նաւակը կամաց կամաց սկսաւ հեռանալ նաւէն։ Ժիւլիէթ տակաւին կը շարունակէր խնդալ։ Վերջապէս բացատրեց խընդալուն պատճառը։

— Ճամբորդութիւնները գրեթէ վիպական դէպքերու կը նմանին, ըսաւ ան, մարդիկ շուտով կը բարեկամանան իրարու եւ յետոյ բաժնուած ատեննին ալ ցաւ կ'զգան պարզապէս։ Կը զարմանաք անշուշտ խնդալս տեսնելով, մինչդեռ ցաւ զգալու մասին կը խօսիմ, բայց ասոր պատճառը կայ. վերը, սանդուխին գլուխը կեցող երկայնահասակ երիտասարդը նաւուն բժիշկն է, մաքուր, անկեղծ մարդուկ մը։ Շոգենաւին մէջ ամէն քիչ մը կը կատակէ անոր ... բժիշկը արուեստագէտ ալ է, նոյն ժամանակ .. դաշնակ ... ուզէ...։ Բայց եթէ բժշկ... ալ գիտցած դաշնակին չափ ... տերու հոգին անդրնական կը ... այս մաքուր ու պատուաւոր ... դը։ Քանիցս իր հայրենիքի... նակները նուագեց ինծի։ իր ... գումը այնքա՞ն կ'ազդէր ... դաշնակին առջեւ գլուխը ... վանի կատուներու նման ... ցատկելի հաճոյքով մը ... դէպի ետ կը ձգէ. մազերը ... ուին, խոշոր կապոյտ ... փակուէին...։ Ըսի որ ... ճիշդ կրակարանին քովը ... ու գլուխը շոյուող ... պէս...։ Այսուհանդերձ ... խնդալուս պատճառը. ... թէ այս իրիկուան ճաշին ... ի՛նչ առաջարկեց ինծ. ... թի՛ն իրեն հետ։

(Շար.)

ԵՂՈՒՑՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

ԱՆԳԼԻԱ Կ'ԱՌԱՋԱՐԿԷ ԼՕԶԱՆԻ ԴԱՇՆԱԳՐԻՆ ԱՅՆ ԱՆՑՔԻ ՍԿԶԲՈՒՆՔԸ ՈՐ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ՄՏՑՆԵԼ

ԳԵՐՄԱՆՆԵՐԸ ՄՏԱՀՈԳ

ԼՈՆՏՈՆ 1 —«Տէյլի Թէլէկրաֆ» …գրէ որ չաբաթ օր նոր …պական նիւթ մը պիտի …րէ Մոնթրէօյի խորհրդաժողովին… Մինչ այդ, անգլ. պատուիրակութեան պետ լորտ Սթէնհօփ … Լօնտոն, ուր անհրաժեշտ է ներկայութիւնը … նախարարութեան մօտ։ Այս առթիւ, լորտ Սթէնհօփ … խորհրդակցութիւններ պիտի … անհրաժեշտ խնդիրներու … նեղուցներու նոր պայմանագրութեան մը կնքելու համար։

ԱԹԷՆՔ. ՑԱՆՑՆԱԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՄՈՆԹՐԷՕ 1.—Մասնագիտական … յանձնաժողովը լրացուցած է պայմանագրութեան նախագծին երկրորդ ընթերցումը և յառաջարկը … գործը վստահած է … յանձնաժողովին։ … վերջնական պիտի … երբ նախագիծը … ամբողջութեան մէջ։ … պատուիրակութեան պետ … է որ Լօզանի դաշնագրին … յօդուածով … սկզբունքը … նոր պայմանագրութեան … յօդուածին մէջ, … նեղուցներու վե… Միւս պետութեանց … ներկայացուցիչները ընդունած են այս … պատուիրակութիւնը, … որ երբեք չընդդիմա… պայմանագրութեան նախա… նախատեսուած այս … Միայն թէ պահան… որ պայմանագրութեան … յօդուածին մէջ այս սկզբուն… կատարուի խոր… հրապարակային նիւ… յօդուածներուն վիճա… յանձնաժողովը … Թրքական այս … նեղուցներու միւս … մասնակցութեան … երկրորդ յօդ… յօդուածին փոփոխութիւններ… յանձնաժողովը այս հարցի… կարգադրութիւնը թողած է … խորհրդաժողովին։

ԻՆՉ Կ'ԸՍԷ ԳԵՐՄԱՆ ՄԱՄՈՒԼԸ

ԼՈՆՏՈՆ 2.—Նեղուցներու վերաբերմամբ … վիճաբանութիւնները … գերման մամուլը … կը յայտնէ Սեւ … Նաւատորմին … ծով և Միջերկրական ծով … մասին։ … արտօնութիւն մը տալ … կուսան — պիտի … մեղանչում մը Գերմանիոյ դէմ, այն … պայմանագրած … պետութիւնները կը … այնպիսի … որ վտանգ մը … սեփական … մէջ։ Միւս կողմէ Մոսկուա կը պաշտպանէ թրքական նախագծին … այնպէս մը որ Սեւ … պետութիւններու նաւատորմը … անցք մը չ'որոնէ։ … Ռուսիոյ որ Ագ… պարտականութիւն … օգնութեան փու… Սեւ ծովի ոչ եզերեայ պետութիւններուն։

ԳԱՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

…մանկուրութիւնը և Մայրը … կը ծանուցանէ … շնորհակալութիւն…

… Յակոբ Մինասեան 20 … քեռորդւոյն … առթիւ, Տիար Արշակ Պէզազեան 10 ոսկի … Տէր Կարապետ Օհանեան … առթիւ, ոչխար իր ապաքին…

ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾԱՎԱՐԸ

ԷՏԻՐՆԷ ՄԵԿՆԵՑԱՒ

Ներքին գործավար և Հալքի ընդհ. քարտուղար Շիւքրիւ Գայա, նախընթաց օր կէս օրէ յետոյ Ֆլօրիայէ գացած է Իսթանպուլի Հալքի կեդրոնը, ուր քննութիւններ կատարած է։ Երեկոյին տեղի ունեցած է գումարում մը, որու մասնակցած են Իսթանպուլի Հալքի վարիչ Մ. Իսթինտաղ և յանձնաժողովի անդամները։ Գործավարը նախագահած է նիստին և հրահանգներ տուած է ներկաներուն կուսակցութեան գործերուն մասին։

Ցետոյ ընդհ. քարտուղարը մեկնած է Էտիրնէ, ուր երէկ ն խօսած է Թրակիոյ շրջանի կուսակցականներու գումարման։ Կուսակալ Մուհիտտին Իսթինտաղ չէ ընկերացած գործավարին։

ՀԱՅԵՐՈՒ ԴԵՐԸ

ԹՈՒՐՔ ԺԱՄԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

«Ճումհուրիյէթ» կը գրէ որ Սպանիոյ Պզանսօն քաղաքին մէջ պիտի բացուի ժամացոյցի ցուցահանդէս մը, որու իր մասնակցութիւնը պիտի բերէ ուրիշ երկիրներու կարգին Թուրքիա։

Այս առթիւ Նուրէտտին Րիւշտի անուն հնագէտ մը հետեւեալը հաղորդած է.—

Թուրք հին ժամագործներու կարգին պէտք է յիշել հետեւեալ համբաւաւոր արուեստագէտները Քօճա Մէհմէտ, Վիրինցի Մուսթաֆա, Ահմէտ Վէլի, Րէճայի Շիւքրի. Շարապետ, Գէորգ, Գրիգոր եւն։

Ասոնք ժամացոյց կը շինէին, ժամացոյցի հին կտորներ քով քովի բերելով և մէկ անկիւնը կը փորէին. «շինեց' այսինչ» նշանաւոր է հետեւեալ խօսքը.

Տէմէ սանքիմ Գիրգոր անպար զանաաթթան նէ գարթը

Ասվասըն եարաղմըշէ հըփ տիշէ սաաթ եաթթը:

(Մի' ըսեր թէ Գրիգոր ինչպէս արուեստ ունի.

Աստուծոյ օգնութեամբ մէկ ժամէն ժամացոյց շինեց)։

ՀԱՅՈՒ ՄԸ

ԱՂԷՏԱԼԻ ՄԱՀԸ

Առջի առտու Օրթաքէօյի ջրհորը մաքրելու իջած էր Ցարութիւն Պետրոսեան անուն 50 տարու գործաւոր մը, երբ զգալով որ չնջահեղձ պիտի ըլլայ նշան կուտայ որ զինքը վեր քաշեն։

Բայց գործաւորը հորին բերնին մօտեցած ատեն չուանը փրթած և մէջը ինկած է։ Գործաւորին մահը անխուսափելի եղած է:

Հէք գործաւորին մարմինը դիահերձարան փոխադրուած է։

ԻՏԱԼ. ծերակոյտի նախագահ կոմս Ֆէտէրզօնի և տիկինը երէկ այցելեցին քաղաքին պատմական վայրերը և յուշարձանները։ Այս երեկոյ Իտալիա պիտի մեկնին։

ՍԱԱՏՃԻԿ անձրեւներ կը տեղան վերջին օրերս Եգէականի շրջանին մէջ։ Նազիլլիի և Այտընի բամպակի մշակութիւնը լուրջ վնասներ կրած է։ Վնասուած է նաեւ Նազիլլի—Սանըր երկաթուղին, որու վրայ հաղորդակցութիւնները դադրած են։ Մէկ քանի օր հարկ պիտի ըլլայ գծին նորոգութեան համար։ Միախոտի և այգիներու վնասներն ալ կարեւոր են։

ԹՈՒՐՔՍՈՎԻԷԹ առեւտրադաշնագիրը տարի մը եւս ինքնաբերաբար յետաձգուած է, քանի որ զայն ջնջելու համար ոչ մէկ դիմում կատարուած է երկուստեք։

ՀՈՒՆԳԱՐ Պօչքայ խումբը 5—1ով պարտուեցաւ Թուրք ազգ. խումբէն։

ԽԱՆՈՒԹՊԱՆՆԵՐԸ քաղաքապետութեան դիմում կատարած են, որպէս զի Անգարայի մէջ եղածին նման խանութները ամէն երեկոյ Ցին փակուին։

ԱԹԱԹԻՒՐՔԻ կամուրջին հիմնարկէքը որ տեղի պիտի ունենար Յուլիս 8ին յետաձգուած է. կամուրջին շինութեան անհրաժեշտ կարգ մը գործիքները հասած չըլլալով։

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ զանազան ճիւղերուն մէջ քննութեան մտած 437 ուսանողներէն միայն 187ը առանց վերաքննութեան շրջանաւարտ եղած են։

ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

(Շար. Ա. էջէն)

առաջ բերուին, որպէս զի պետութեանց իւրաքանչիւր խմբակ կարենայ գործել նախայարձակին դէմ։

Լիթվինօֆ աւելցուց որ Սովետ Ռուսիա խաղաղութեան լաւագոյն երաշխիքը կը նկատէ զէնքերէզերծութիւնը, բայց որքան ատեն որ այս արմատական միջոցը ձեռք չէ բերուած, պէտք է զօրացնել Ուխտը հաւաքական ապահովութեան սկզբունքով։

Ցետոյ Հար. Ափրիկէի պատուիրակը բուռն ճառ մը արտասանեց։ Այս վերջինը միակը եղաւ որ արտայայտուեցաւ պատիժներու ջնջման դէմ։

ԻՏԱԼԱՑԻ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐԸ ՎՏԱՐՈՒԵՑԱՆ

ԺԸՆԵՒ, 2.— Առջի օր ձերբակալուած 8 իտալացի լրագրողները, ինչպէս հաղորդուած էր նախապէս սահմանէն դուրս չեն հանուած։ Լրագրողները, այս գիշեր հրաւիրուած են հեռանալ Զուիցերիայէն։

Այս վերջինները գացած են Վօ ն հանգին մէջ Բէփէթ կոչուած վայրը, որ Ժընեւէ մէկ քանի մղոն հեռու է։ Այստեղ դէպքերու զարգացման կը սպասեն։

ՀՌՈՄ. 1.— Մամլոյ նախարարը Ժընեւի մէջ ձերբակալուած իտալացի լրագրողներուն ուղղած է իր անձնական ողջոյնը, համակրութիւնը և համերաշխութիւնը։

ՆԵԿՈՒՍԻ ՃԱՌԻՆ, ԱՐՁԱԳԱՆԳԸ

ՓԱՐԻԶ, 1. Մամուլը գիտել կուտայ որ Նէկիւսի Ժընեւի ճառը բուռն ազդեցութիւն մը գործած է։

Թերթ մը կ'ըսէ որ այսպիսի զգայացունց ճառ մը երբեք չէին լսած Ֆրանս. և անգլ. կառավարութիւնները, և հետեւութիւնը այն է որ միայն ուժը կը կարգադրէ միջազգային պատերազմները։

ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐԸ ԻՏԱԼԻԱ ԿԸ ԴԱՌՆԱՆ

ԺԸՆԵՒ 2.—Իտալացի լրագրողները կէս գիշերին հեռացան Ժընեւի նահանգէն և գացին Վօյի նահանգը։ Անոնցմէ մէկ քանին Իտալիա դարձան։ Միւսները կը մնան Թօֆէ, ուրկէ պիտի հետեւին Ժընեւի վիճաբանութիւններուն։

Հիթլէր կարեւոր ճառ մը

ՊԻՏԻ ԱՐՏԱՍԱՆԷ

ՓԱՐԻԶ, 2.— «Էօվր» կ'իմանայ Ժընեւէ.— Կը հաղորդուի որ Հիթլէր յանկարծ նիստի հրաւիրած է Րայխսթակը: Ֆիւհրէրը կարեւոր ճառ մը պիտի արտասանէ կիրակի կամ երկուշաբթի:

Միւս կողմէ ներկայիս Ժընեւ գտնուող դիւանագիտական դիտողները չեն ծածկեր իրենց գոհունակութիւնը Գերմանիոյ Պրիւքսէլի Լօքարնօյականներու Խորհրդաժողովին մասնակցելու համար հրաւէր մը ուղղելու կարելիութեան մասին։

Փարիզի մէջ, 26 տարեկան երիտասարդ հասակին մէջ իր մահկանացուն կնքած է

ՕՐ. ՑՈՒՆԷ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Ցուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցած է 27 Ցունիս, շաբաթ օր, ժամ Կուժոնի Հայոց եկեղեցիին մէջ։

Տ. ՏԱՆՏՕՐԻԱ

Ցուղարկաւորութեան կազմակերպիչ հաստատութիւն

Հիմնուած 1889ին

Պէյօղլու, Ասմալը Մէսճիտ թիւ 20

Հեռաձայն 41630

Ցուղարկաւորութեան ամէն գործ կը ստանձնենք. Մեր ապրանքները լաւագոյն և աժանագին են. 40 տարիէ ի վեր մեր աշխատանոցներուն մէջ կը պատրաստուին։ Կը տրամադրենք դագաղներ, ծաղկեպսակներ, դագաղակիրներ, կը կատարենք ձեւակերպութիւններ, կը պատրաստենք մահազդներ ու մահարձաններ։

Գիշերային սպասարկութիւն Թէքքէ, Պօլքօն Զըքմազ փողոց։ Հեռաձայն 44031

Դագաղակիր օթօներ 3 ոսկիէն սկսեալ

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ Ռ. ԳՈԼԷՃԻ ՀԱՑ ՈՒՍՈՒՑՉԱՑ ԵՒ ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏԻՑ

Պէյօղլուի Թաղ. Խորհուրդը գիտութիւն կը ծանուցանէ թէ, Ռօպէրթ Գոլէճի հայ շրջանաւարտներու փափաքին համաձայն, 5 Յուլիս կիրակի օր Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյս մէջ, յատուկ Ս. պատարագ պիտի մատուցուի և հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի նոյն հաստատութեան հանգուցեալ ուսուցիչներու և շրջանաւարտներու յիշատակին։

Ս. պատարագը պիտի մատուցանէ Գեր. Տ. Հ. Տ. վրդ. Գախիթարեան և երգեցողութիւնները պիտի կատարուին Եկեղեցական Երաժշտասիրաց Միութեան կողմէ, միաձայն մայր եղանակաւ։

Նախընթաց Շաբաթ երեկոյ «Եհանգէ»ի արարողութիւնը պիտի կատարուի մասնաւոր հանդիսաւորութեամբ և Երաժշտասիրաց Միութեան մասնակցութեամբ:

Սկզբն. ժամերգութեան Շաբաթ երեկոյեան ժամ 6.30, Կիրակի առաւօտ ժամ 8, Ս. պատարագ 10։

(Կնիք Թաղ. Խորհրդոյ)

ՅՈԲԵԼԻՆԱԿԱՆ

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳ

Բազմամեայ դաստիար. կրթական Տիար Գրիգոր Գույումճեանի կրթական գործունէութեան յիսնամեայ յոբելեանին առթիւ, յառաջիկայ Կիրակի՝ 5 Յուլիս, Կէտիք Փաշայի Ս. Ցովհաննէս եկեղեցիին մէջ պիտի պատարագէ

Արժ. Տ. Սերովբէ Ա. քհնյ. Գուրճեան և պիտի քարոզէ։

Պատարագէն ետքը, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի փառաւոր ուսուցչին համայն ննջեցեալներուն հոգւոյն ի հանգիստ։

Պատարագի երգեցողութիւնները պիտի կատարուին Ս. եկեղեցւոյս Դպրաց Դասուն և երգչախումբին կողմէ։

Այս առթիւ կը հրաւիրուին փառաւոր Ցոբելեարին սաներն ու համակիրները ներկայ գտնուելու սոյն հանդիսութեանց։

Սկզբն. ժամերգութեանց ժամը 7.30, Ս. Պատարագ՝ 9.30ին։

(Կնիք Թաղ. Խորհրդոյ)

Հրապարակ ելաւ

ՆՈՐ ՅՈՅՍ Շաբաթերթին 64ՐԴ ԹԻՒԸ

ՃՈԽ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԵՒ ԱՅԼԱԶԱՆ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐՈՎ

6 ՊՈՂՊԱՏԷ ԼԱՄԲԵ ՈՎ

EMERSON

ՄԻԱԿ ԳՈՐԾԻՔՆ Է ԶՈՐ ԳՆԱԾ ԸԼԼԱԼՆՈՒԴ

ԵՐԲԵՔ ՉՊԻՏԻ ԶՂՋԱՔ

ՄԻԲԻԱ ՌԱՏԻՕ

ՎՈՅՎՈՏԱ ՃԱՏՏԷՍԻ, ՆԱԶԼԸ ԽԱՆ, ԿԱԼԱԹԱ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 49021

ՏԻԿԻՆՆԵՐ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ

Կ'ՈՒԶԷ՞Ք ՈՐ ՁԵՐ ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԸ ՄՆԱՆ

ՄԻՇՏ ՆՈՐ

ՄԻՇՏ ՆՈՒՐԲ

ՄԻՇՏ ՓԱՅԼՈՒՆ

Գործածեցէ՛ք ՖՈՒԹԻՊԱ ԹՐՔԱԿԱՆ ՆԻՒԹԸ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ Մ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ

ՀԱԼՔ ՕՓԷՐԷԹԻ ԽՈՒՄԲԸ

Այսօր գիշերը ժամը 21.45ին

ԹԱՔՍԻՄԻ ՊԱՐՏԷԶԻՆ ՄԷՋ

ՀԱԼԻՄԷ

Մեծ օփերէթը

Mos orէq ՌԱՀՄԷԹ ԷՖԷՆՏԻ

Ամէն շաբաթ կը փոխուին օփերէթները

Նախապէս ճշդել տուէք ձեր սեղանները

GRIPIN

Մէկ հատ «քաշէ»ն իսկ կը դադրեցնէ ամենէն խիստ և յամառ լխու ցաւերը, կ'ապահովէ ձեր հանգիստ քունը. չի խանգարեր ձեր ստամոքսը և չի յոգնեցներ ձեր սիրտն ու երիկամունքները։

ՊԱՂԱՌՈՒԹԵԱՆ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ ԵՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՋՂԱՅԻՆ ՑԱՒԵՐՈՒ ԴԷՄ ՄԻՄԻԱՅՆ ԵՒ ՄԻՇՏ

ԿՐԻՓԻՆ ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ

Türkie Cumhuriyet Merkez Bankasi

27 ՅՈՒՆԻՍ 1936

(ՊԵՏԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ)

ԳՈՅՔ			Թրf. Ոսկի
ԱՆՏՈՒԿ	Քիլօ	Թրf. Ոսկի	
Ոսկի ձոյլ վիճակի մէջ	17 075.918	24.018 644.88	
Թղթադրամ		15 231.311.—	
Ժանրուք		1,024.763.84	40.274.719.72
Տեղական բդքակիցներ			
Թրք. ոսկի		737.431.13	737.430.13
Արտասահմանի բդքակրցներ			
Ձոյլ ոսկի քիլօ 4.398 244		6.186.482.30	
Ոսկիէ վերածելի ազատ տրվիզներ		327.083 88	
Ուրիշ տրվիզներ և պարտական քիրիլնկի			16.725.657.95
Հետաքրդիներ		10 212.091.77	
Դանձատոմս			
Շրջաբերութեան մէջ եղող Քղթադրամի ստանձնած վախճրժէք		158.748.563.—	
Օրէնքին 6 և 8րդ յօդուածներուն համաձայն պետ. գանձին կողմէ վճարած		12.064.611.—	146.683.952.—
ԴՐԱՄԱՊԱՆԱՏ			
Գանձատոմսեր		2.97.2125.—	
Մուրհակներ (առևտր.)		7.546.117.17	10 518.842.17
ԱՐԺԵԹՈՒԼԹԵՐ			
Ա.— Շրջաբերութեան մէջ գտնուած բդքադրամի իբր ներաիւսուորութիւն ունուածական արժէքով)		34.421.568.83	
Բ — Արժեթուղթ և պարտաթուղթ		4.170 873.75	38.592 442.58
Դրամ ոսկիի եւ «տրվիզի վրայ ավանս		33.847.59	
Գանձումներու ի հաշիւ ավանս		17.230.738.21	17.264.585.80
Բաժնեթղթեր			4.500.000.—
զանազան			4.005 331.49
2 Մարտ 1933 Գումարկէն սկսեալ		Գումար	279.302.362 84

Ձեղչի հաւասարութիւն 100ին 5.50

ՊԱՐՏՔ	Թրf. Ոսկի
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ	
Պահեստի դրամ	15 000.000
Շրջաբերութեան մէջ գտնուած բդքադրամ	1.551 182.53
Ծանձնառութեան առնուած թղթեր. 158.748.563.—	
Օրէնքին 6 և 8րդ յօդուածներուն համաձայն պետ. գանձին կողմէ վճարուած 2 064.611.—	
Ծանձնառութեան առնուած թղթա-	
Դրամատներուն այսօրուան Հաշուորդը 146.683.952.—	
Ամբողջովին ոսկիով ապահովուած յատկանա-	
ար չրջաբերութեան եղած թղթադրամ 16.000.000.—	
	162.683 952
Ուսանգներ Թուրք դրամով	17 256.275 07
Վիզ՝ ան՝ ան՝ ան՝ Հան	
Ոսկիի վերածելի տրվիզներ 4 460,709.78	
Ո՝ ան՝ տրվիզներ և պահանջ՝ զ՝ քիրիլնկի Հաշուորդներ 21 713.459.31	27.174.169 01
Զանազան	55 636 784 23
Գումար	279.302 362 84

Ոսկիի փոխարէն կանխավճար 100ին 4 50

ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԵՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա. Զինդիլի Ըզմըրմ խան Ա. յարկ, թիւ 93. 95, 97: Թէլէֆօն 44792:

«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»

ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ

Արտածման ապահարկութիւն

Մօտաւոր մեկնուն դէպ ի Անվէրս, Րօթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ:

Vulcanus Բեռ կ՝առնէ Յուլ. 6-11
Ceres բեռ կ՝առնէ Յուլ. 18 23

Գիտերու վրայ մանուածոր չոգենաւային ապահարկութիւն. Հանոյսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները:

Ներածման ապահարկութիւն

Ամսթէրտամէն կ՝ապահուին

Ceres Յուլիս 11ին
Ulyses Յուլիս 16-23ին

Ամսթէրտամէն մօտաւոր մեկնում

Ulyses Յուլիս 1ին
Crestes Յուլիս 15ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo
ՇՈԳԵՆԱԻԱՅԻՆ ԳՕՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի ապահարկութիւն Եոքօհամայի, Քօպի, Տէյրէնի, Զինկ-Հայի, Շանհայի, Հոնկ-Քոնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բօմպէյի և Պոլսոյ միջև:

Պիրէոն, Մարսիլիա, Պարսէլոնա, Վալէնսիա, Լիվըրփուլ և Կըլասկօ:

Dakar Maru Յուլիս 19ին
Durban » Օգոստ. 19ին
delagoa » Սեպտ. 19ին

CompagniaItaliano Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, չոգենաւերու և օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար:

Ձրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ՝ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պահածներու առաքումներով ապահովութիւնը կ՝ստանձնէ:

Հարիւրին 50 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ:

Դիմել ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՓԵՐՔՕ Կալաթա, Զինդիլի Ըզմըրմ խան, Ընկերութիւնը որ-Սիթ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, որպէսզի իրենց նաւերով կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և իսան տոմսակներ ծովային Պոլիս-Փարիզ և մաքսային Պոլիս-Փարիզ և Լոնտոն գիծերու համար:

ԼՈՑՏ ԹՐԻԷՍԹԻՆՕ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ԱԼՊԱՆՕ

Երե., 2 Յուլիս, ժամը 17ին դէպի Պուրկազ, Վառնա, Տրապիզոն, Օռէաս, Պաթում, Պոթի, Սամսոն, Վառնա, Պուրկազ:

ՔԻՐԻՆԱԼ

Ուր 3 Յուլիս, ժամը 17ին Գալաթիոյ կամուրջէն դէպի Փիրէ, Պրինտիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ:

ԱՎԱՆԹԻՆՕ

Շբ. 4 Յուլիս, ժամը 17ին դէպի Պուրկազ, Վառնա, Գոթալիցա, Սուլինա, Կոլաց, Իզմայիլ, Սուլինա, Գոսթանցա, Վառնա, Պուրկազ:

ԻՋԼՕ

Շբ. 4 Յուլիս, ժամը 17ին դէպի Սկալանիկ, Իզմիր, Փիրէ, Պրէնտիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ:

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Թրիէսթինօյի ընդհ. Գործակալութիւնը. Մէրքէզ, Բրնթըմ խան, Կալաթա. Թէլէֆօն 44877 8 9 կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա Սերայ Թէլ. 44656:

Գործակալութիւնս հոլանտական չոգենաւային ընկերութեան ցուցակ եւ կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատրաստ է «Աչխարհի բոլոր նաւահանգիստները» համար ապրանքներ ընդունելու և փոխադրէն ուղղակի քօնոսամէնթ:

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Büyük sokak No. 10

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ
ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ԵԻ ՔԱՌՈՉԱՅՆ
Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ԵԻ ՀՈԳԵՀԱՆԴԻՍՏԵԱՆ
ՊԱՇՏՕՆ

Ողբ. Տիկ. Վասիլուհի Սվաճեանի հոգւոյն ի հանգիստ Պագըրգիւղի եկեղեցւոյ մէջ Թաղ. Խորհուրդս, ի գիտութիւն և ի հրաւէր բարեպաշտ ժողովրդեան կը յայտնէ թէ, փաղդրիզ, Սվաճեան ընտանիքին փափաքանաց համաձայն, յաւուրիկս կիր. 5 Յուլիս, Բարձր. Տ. Գէորգ արքեպս. Արսլանեան, հրաւիրեալ է Ս. պատարագի մատուցմամբ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարել ողբ. Տիկ. Վասիլուհի Կ. Սվաճեանի հոգւոյն ի հանգիստ (մահուան տարեդարձին առթիւ), Ս. եկեղեցւոյ մէջ, և բանին կհնայ քարոզութեամբ մխիթարել հաւատաւոր ժողովուրդը:

Ս. Պատարագի երգեցողութիւնք պիտի կատարեն Ս. եկեղեցւոյ գեղաձայն Դպրաց Դասուն կողմէ կոմիտասեան քառաձայն եղանակաւ և առչնորդութեամբ վարիչ Տիար Խաչիկ Սուճեանի:

Սկզբն. ժամերգութեան ժամը 7.30, Ս. պատարագի՝ 9.30:

(Կնիք Թաղ. Խորհրդոյ

ՎԱՐԶՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ

Օդափոխութեան համար ընդարձակ պարտէզով օգտաւէտ յարկաբաժիններ կարասիով կամ առանց կարասիի, ջուր, էլեքտրականութիւն և օդային կազի գիւրութիւններով խիստ յարմար պայմաններով տրամադրելի է:

Հասցէ, Սկիւտար, Սէլամըզ, Թըզ-Նէֆէս, Թիւ 1 Ա. Համնլեան:

ԱՐՈՒ ԼԱԼԱ ՄԱՀԱՐԻ
Հեղինակ՝ Ա. ԻՍԱՀԱԿԵԱՆ
Հրատ. «Մշակոյթ» պրատան
Գեղեցիկ ապագրութիւն
Գին 25 դրչ.

100ին 50 ԶԵՂՉ
ՍԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՄԱՅԻ
Ա՛ՆԺ ԲԻԹՈՒԻ

ՍՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ
ԵԻ
ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ
Առողջ և գեղեցիկ
ԱԿՌԱՆԵՐՈՎ
իսկ առողջ և գեղեցիկ ականներն ալ
ՐՈՍԻՕԼԻՆՈՎ
կ՝ապահովուին

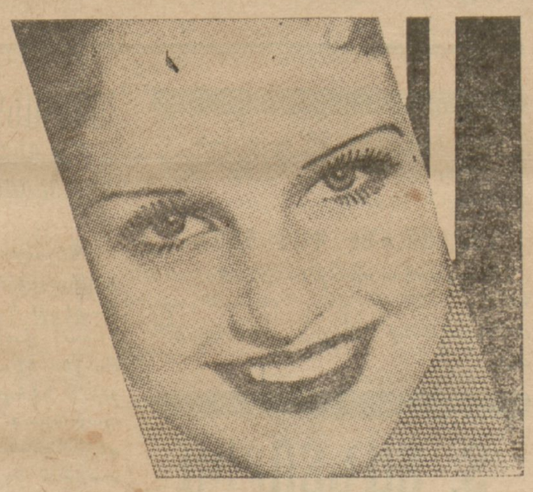

ԽԻՍՏ ՈՒՇԱԴԻՐ ԵՂԷՔ ՁԵՐ ԱԿՌԱՆԵՐՈՒՆ

Երբեմն ամէնէն վարպետ բժիշկներն իսկ պատճառն ու ազբիւրը գտնել չկրցած հիւանդութիւն մը, խիստ չատ փորձերով հատկացուած է որ ակռաի բորբոքումէն առաջ կուգայ:

Օրը երկու անգամ խոզանակեցէք ձեր ակռաները եւ միշտ

RADYOLİN

գործածելով կրնաք պաչտպանել ձեր ականները

ԲԱՍԹԻԼ ՖՕՌ
ԴՅՈՒՄՈՒՐՆԵՐԸ

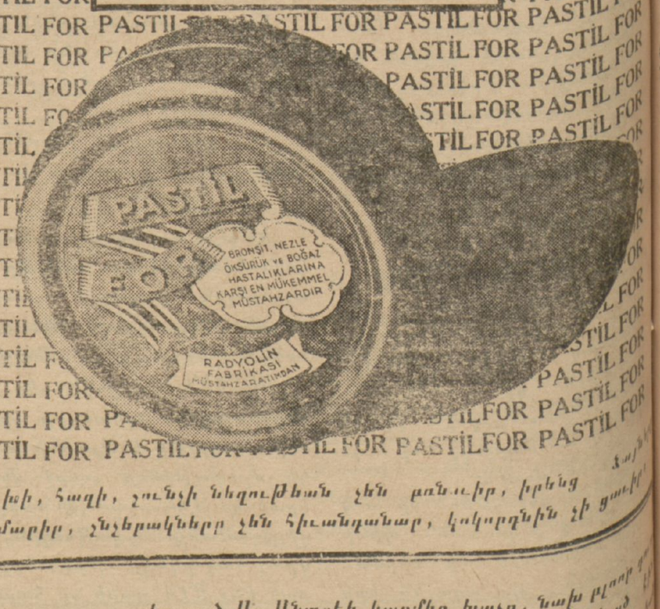

PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİL FOR

Հարբուխի, հազի, չունչի նեղութեան չեն բռնուիր, իրենց չեն մարիր, չնչերակները չեն հիւանդանար, կոկորդին չի ցաւիր

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ)(64)(

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

Իշպո Թագուհին

ԻԲ.

ՓՈՔՈՐԻԿԻՆ ՍՈՒՏԶԻՆ ՈՐՈՏՈՒՄԸ

Այս անգամ ամէն ոք հասկցաւ:

Երկար սարսուռ մը անցաւ այդ զինուորներուն մէջէն: Անոնք կ՝ընդունէին մեծ պատերազմը, փողոցներուն մէջ կռիւը, քաղաքին մէջ հրեաններու մեծ թալանը, քաղաքացիներու փրկանքը, վերջապէս բոլոր ուրախութիւնները, բոլոր ցնծութիւնները: Այս իրար բաղխող զրահներուն սարսուռէն հանք մտնացնող լռութիւն մը տիրեց, և ժան Սան Բէօր գոչեց.

— Այս չէ ամէնը: Օռլէան չգոհանար բացարձակ տէր ըլլալով, այլ անիկա ուրբ ուրբի վրայ կ՝աւելցնէ: Անա անիկա կը նախատէ Պուտկօներն: Մեր մէջէն, ձեր մէջէն չորս մարդ, իր ներկայութեան և իր ախկցութիւնով կը նախատուին և Ս. Անտրէի խաչը կ՝անարգուի. ուրեմն պէտք է վրէժ լուծենք:

Այս խօսքերուն վրայ վայրագ ազազակներու պոռթկում մը տեղի ունեցաւ, սպառնալիքներ և վիշտեր թնդացին, քանի մը վայրկեան հանքը անհոլի ժխոր մը տեղի ունեցաւ և ի վերջոյ այդ բոլոր ազմուկը խառնուեցաւ միևնոյն բացագանչութեան մը մէջ.

— Պատերազմ, պատերազմ:

Այն ատեն ժան Սան Բէօր քալեց դէպի չարժուն կամուրջը: Ամբողջ խումբը սկսաւ չարժիլ: Քանի մը վայրկեան հանք հինգ հարիւր Պուտկօնական մարտիկներ կը սկսէին քալել Փարիզի մէջէն:

Այսպէս սկսաւ Արմանեաքներու և Պուտկօնականներու միջև պատերազմը:

Երբոր Փարիզը կրակի ու արիւնի մատնուեցաւ, Բաստաւանի ապաստը բոլորովին պիտի զարմանար եթէ ըսէին իրեն թէ ինք եղած էր եթէ ոչ պատճառը, գոնէ առաջին նպատակակէտը այն ահարկու սպանդին, որ կարմիրով ներկած է այդ ժամանակներու պատմութեան էջերը:

ԻԳ.

ԺԱՆ ՍԱՆ ԲԷՕՐԻ ԱՂՋԻԿԸ

Ա՛ն Մարթէն և Ա՛ն Տընի փողոցները Փարիզի ժողովրդական և վաճառական երկու մեծ չնչերակներն էին:

Հետեւաբար, բնական էր որ ժան Սան Բէօր ուզէր նախ այդ բանուկ ճամբաներուն մէջ ցոյց տալ ինքզինքը:

Ա՛ն Մարթէն փողոցը մտնելուն պէս հանդիպ իր դիմացը և զայն առ առ իր մանկավարժներէն մէկուն, որպէսզի ամէն ոք կարենայ տեսնել զինքը: Պուտկօնի զոյքը իր զինուորներուն քան քայլ առջևէն կը քալէր Փարիզի ժողովուրդին վրայ իր ուշադրութիւնը աւելի ազմկ ցոյց տալու համար:

Իրմէ երեք քայլ հետևէն կուգար Պուտկօնի դրօշը կրող զինուոր մը: Այսպէս, կ՝երթար չորդուն դրահ հագած և գլուխը բաց, ու կը գոչէր.

— Ժողովուրդին մէջ մեծ թշուառութիւն կը տիրէ: Պէտք է գարման տանիլ ժողովուրդին թշուառութեան:

Իր հետևէ հեծեալներու խումբը բոլորովին պատրաստ էր ջարդի սկսելու:

Տեսնելով Պուտկօնը դրօշը, որ չուչանի երկու ծայրիկներ կը կրէր տեղնելով զրահներուն վրայ զետեղած Մ. Անտրէի կարմիր խաչը, նախ բլոր տեղն ալ դոցուած էին, անցորդները փախած փողոցներուն մէջ կինները սարսափի ճիչեր արձակած էին, մարդիկը խուլ անէծքներ մռնչած և ամբողջ քաղաքը սկսած էր ազմկել կարծես ըլլար յարձակող թշնամիի մը ներս մտնելը:

Ցետոյ քանի մը պատուհաններ բացուեցան ուրիշ քաղքրութեամբ:

Մարդիկ ապչութեամբ և անվստահութեամբ կը նայէին: Տեսած էին որ այդ զրահ հագած զինուորները բարեկամական նշաններ կ՝ընէին:

Ցետոյ քանի մը պատներ առակի մը կրկնեցին. զուռնէն դուրս չորս քայլ առած էին ու ետ փութացին: Ցետոյ քաղաքացիներ դուրս եկած էին իրենց բանտերէն գոչելով:

— Ուրեմն մեզի հե՞ռ էք, մօնսէնեէօ:

— Այո, այո, ճշմարիտ Աստուած: Ալ կը չռայլ զարգեղէնները: Հերիք են չրջագրկած վրայ ոսկիներն ու գոհարեղէնները: Հերիք են վուրդին ծուծն ու արիւնը քամող տուրքերը:

Ընդհատ խումբեր կազմուեցան. որոնք սկսան հետեւիլ: Ընդհատ այդ քաղաքացիները տասը հազար եղան:

(Շար.)